

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/722/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614204810
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4614204810.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Tomáš Kušnir, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, proti odporkyni: M. B., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. XX, o zaplatenie 7 267,88 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 27. marca 2015, č. k. 6C/259/2014-78, takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Topoľčany (súd prvého stupňa) rozsudkom zo dňa 27. 03. 2015, č. k. 6C/259/2014-78 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 6 024,69 eura, úrok z omeškania zo splátok za obdobie od 21. 06. 2011 do 21. 12. 2013 vo výške 306,09 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 6 024,69 eura od 22. 12. 2013 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd návrh zamietol. Ďalším výrokom uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 1 027,43 eura (z toho pomerná časť súdneho poplatku vo výške 286,80 eura a trov právneho zastúpenia vo výške 740,63 eura), a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 - 3 zákona č. 258/2001 Zb. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 103, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, § 13a, § 15 písm. a/, b/, § 16 ods. 3, 4 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. V odôvodnení uznesenia súd poukázal na to, že navrhovateľ dňa 03. 06. 2014 podal na Okresnom súde Topoľčany návrh, ktorým sa domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 7 267,88 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % zo splátok špecifikovaných v návrhu po 95,63 eura počnúc od 21. 06. 2010 do 21. 12. 2013 a ďalej žiadal úrok z omeškania 8,25 % ročne zo sumy 7 267,88 eura od 22. 12. 2013 až do zaplatenia, tak ako je to bližšie špecifikované v písomnom návrhu. Úrok z omeškania zo splátok za obdobie od 21. 06. 2010 do 21. 12. 2013 vyčíslil na sumu 594,38 eura. Návrh podal z dôvodu, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 09. 2011 uzavretej medzi postupcom: Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava a navrhovateľom postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku voči odporkyni. Postupca a odporca uzatvorili dňa 29. 09. 2006 Zmluvu č. XXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky postupcu. Na základe zmluvy bol odporkyni poskytnutý úver. Podmienky čerpania úveru, účel, spôsob, výška a termíny splácania úveru a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predstavovala sumu 9 522,40 eura, ktorá pozostávala z istiny 8 800,28 eura, riadneho úroku 143,- eur, úroku z omeškania 570,15 eura a ostatného príslušenstva 8,97 eura. Sumu 8,97 eura predstavujúcu ostatné príslušenstvo a poplatky a sumu 570,15 eura predstavujúcu úrok

z omeškania si navrhovateľ v konaní neuplatňuje. Podľa zmluvy postupca poskytol odporkyni úver vo výške 6 638,78 eura, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 95,63 eura, vždy k 20. dňu v mesiaci. V tomto konaní si navrhovateľ uplatňuje splátky úveru splatné od 20. 06. 2010 do 20. 09. 2016, v počte 76, v celkovej výške 7 267,88 eura. Splátky pôvodne splatné od 20. 01. 2014 do 20. 09. 2016 sa stali splatnými dňa 21. 12. 2013, kedy navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Keďže odporkyni nebolo možné doručiť zásielky na adresu bydliska, uznesením tunajšieho súdu zo dňa 12. 01. 2015, č. k. 6C/259/201-65 bolo rozhodnuté, že písomnosti určené odporkyni sa budú doručovať uložením v súdnom spise, do právoplatného skončenia konania.

Vo veci bol vytýčený termín pojednávania na deň 27. 03. 2015, ktorého sa odporkyňa nezúčastnila, a preto súd pojednával v jej neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že postupca, teda Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava uzatvorila s odporkyňou ako dlžníkom dňa 29. 09. 2006 Zmluvu o splátkovom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 200 000,- Sk (6 638,78 eura) s dohodnutými mesačnými splátkami po 2 881,- Sk (95,63 eura), v počte splátok 120, so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 10. 2006 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20. 09. 2016 s tým, že splátky mali byť uhrádzané mesačne k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Výška úrokovej sadzby bola 11,50 % ročne v deň uzatvorenia zmluvy a výška RPMN bola 13,32 %. Slovenská sporiteľňa, a. s., listom zo dňa 28. 09. 2011 oznámila odporkyni postúpenie pohľadávky navrhovateľovi. Navrhovateľ listom zo dňa 02. 12. 2013 odporkyni oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a výšku dlžnej sumy 9 522,40 eura s tým, že mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená ku dňu 02. 12. 2013. Súd mal za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril s odporkyňou zmluvu o splátkovom úvere. Z citovaných ustanovení vyplýva, že predmetnú zmluvu je treba považovať za zmluvu spotrebiteľskú.

Súd konštatoval, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a je povinnosťou súdu prednostne použiť právny režim občianskeho zákonníka a nie obchodného zákonníka aj napriek skutočnosti, že ide o absolútny obchod. Z uvedeného vyplýva, že ak ide o spotrebiteľskú zmluvu, má súd z úradnej povinnosti skúmať premlčanie v zmysle § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z. Ustanovenie § 101 OZ upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby, ktorá platí vo všetkých prípadoch, keď zákon pre jednotlivé práva neustanovuje osobitnú premlčaciu dobu. Všeobecná premlčacia doba je ustanovená v dĺžke 3 rokov a plynie odo dňa, keď právo bolo možné uplatniť podaním žaloby na súde. Na plynutie premlčacej doby nemá vplyv ani zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka. Právny nástupca subjektu určitého práva alebo povinnosti preberá toto právo alebo povinnosť v stave, v akom sa nachádza v okamihu zmeny subjektov a nie je pritom rozhodujúce, z akého dôvodu k zmene subjektu dochádza. Premlčanie sa definuje ako plynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo vykonalo v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietky premlčania. Premlčanie má za následok zánik nároku, v dôsledku čoho premlčané právo súdnym rozhodnutím oprávnenému nemožno priznať. Na základe zákona č. 102/2014 Z. z. došlo k novele zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, na základe ktorej bolo prijaté nové ustanovenie § 5b. Predmetné ustanovenie vstúpilo do účinnosti od 01. 05. 2014. Zákonom č. 102/2014 bolo prijaté prechodné ustanovenie v § 29b k úpravám účinným od 01. 05. 2014, ktoré sa netýkalo novo prijatého ustanovenia § 5b. To znamená, že s účinnosťou od 01. 05. 2014 je súd oprávnený prihliadať aj bez návrhu na premlčanie nároku.

Súd mal za preukázané, že návrh navrhovateľa je dôvodný aj keď nie v celom rozsahu, pretože bolo preukázané, že odporkyňa ako dlžníka uzatvorila so Slovenskou sporiteľňou, a. s., Bratislava, Zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 6 638,78 eura, ktorý sa odporkyňa zaviazala splácať v mesačných splátkach po 95,63 eura, s dohodnutou splatnosťou prvej splátky dňa 20. 10. 2006 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20. 09. 2016. Odporkyňa si svoju povinnosť splácať pravidelne v mesačných splátkach úver neplnila a k mimoriadnej splatnosti úveru došlo dňa 02. 12. 2013. Navrhovateľovi bola postúpená pohľadávka vo výške 9 522,40 eura, ktorá pozostávala z istiny vo výške 8 800,28 eura, riadneho úroku vo výške 143,- eur, úroku z omeškania vo výške 570,15 eura a ostatného príslušenstva vo výške 8,97 eura s tým, že dve posledné položky nie sú predmetom konania. Navrhovateľ si v konaní uplatnil zaplatenie sumy 7 267,88 eura, a to podľa dohodnutých jednotlivých splátok po 95,63 eura, počnúc od 21. 06. 2010 do 20. 09. 2016 v počte 76 splátok, t. j. 7 267,88 eura. Keďže je potrebné aplikovať ustanovenia OZ, pretože zmluvu o splátkovom úvere treba považovať za spotrebiteľskú, tak aj z hľadiska premlčania treba vychádzať z ustanovenia § 101 OZ, z ktorého vyplýva 3 premlčacia doba. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. súd je povinný prihliadať na premlčanie bez toho, aby bola námietka premlčania vyslovená a dospel k záveru, že časť nároku navrhovateľa treba považovať za premlčanú, a to jednotlivé splátky po 95,63 eura od 21. 06. 2010 končiac termínom splátky od 21. 05. 2011, v počte 13 splátok, čo spolu predstavuje sumu 1 243,19 eura. Nárok navrhovateľa je daný, vzhľadom na podanie návrhu dňa 03. 06. 2014 nepremlčaných splátok od 21. 06. 2011 do 20. 09.

2016, čo predstavuje spolu 63 mesiacov po 95,63 eura, t. j.

6 024,69 eura. Preto súd rozhodol

tak, ako uviedol vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O úroku z omeškania bolo rozhodnuté v súlade s § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády, ktoré navrhovateľom bol riadne uplatnený čo do výšky a dátumu omeškania odporkyne od 22. 12. 2013, keď úrok z omeškania zo splátok za obdobie od 21. 06. 2011 do 21. 12. 2013 predstavuje 306,09 eura a bol vypočítaný samostatne. Z uvedených dôvodov súd vo zvyšku návrh zamietol z dôvodu premlčania nároku.

Právny zástupca navrhovateľa vyčíslil trovy konania v celkovej výške 1 856,94 eura, ktoré pozostávajú zo sumy 436,- eur za zaplatený súdny poplatok za návrh, zo sumy 294,18 eura ako trovy právneho zastúpenia za rok 2013, a to za úkon právnej služby - pokus o zmier zo dňa 02. 12. 2013 v hodnote 237,34 eura, režijný paušál 7,81 eura, zvýšené o 20 % DPH, spolu 294,18 eura. Zo sumy 589,75 eura ako trovy právneho zastúpenia za rok 2014, dva úkony právnej služby - prevzatie právneho zastúpenia a podanie návrhu na začatie konania, 2x po 237,34 eura, 2x režijný paušál po 8,39 eura (správne 8,04 eura), zvýšené o 20 % DPH, čo predstavuje uvedenú sumu 589,75 eura. Ďalej zo sumy 294,88 eura ako trovy právneho zastúpenia za rok 2015, a to účasť na pojednávaní dňa 27. 03. 2015 v hodnote 237,34 eura za úkon a 1x režijný paušál 8,39 eura, zvýšené o 20 % DPH. Zo sumy 107,92 eura titulom cestovných výdavkov právneho zástupcu navrhovateľa spojených s účasťou na pojednávaní dňa 27. 03. 2015 a to jedna cesta Bratislava - Topoľčany a späť a ďalej zo sumy 134,21 eura ako náhrada za stratu času právneho zástupcu za časť strávenú cestou na pojednávaní a späť, za 8 polhodín po 13,98 eura, zvýšené o 20 % DPH. Vo veci súd posudzoval účelne vynaložené trovy konania a dospel k záveru, že nie je daný dôvod priznať trovy právneho zastúpenia za rok 2013 za úkon právnej služby - pokus o zmier, pretože nárok za tento úkon nevyplýva z citovaného ustanovenia § 13a ods. 1 a ďalej zo spisu tiež nevyplýva, že list právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 02. 12. 2013 označený ako pokus o zmier bol doručený, resp. vôbec doručovaný odporkyni. Za dôvodné trovy právneho zastúpenia súd považoval tri úkony právnej služby, prevzatie právneho zastúpenia, podanie návrhu na začatie konania na súd a za účasť na pojednávaní dňa 27. 03. 2015. Preto patrí právnenému zástupcovi odmena za tri hlavné úkony 3x po 237,34 eura, za dva úkony v roku 2014 režijný paušál 2x po 8,04 eura (nie ako uvádza nesprávne právny zástupca 8,39 eura). Režijný paušál 8,39 eura patrí potom za úkon priznaný v roku 2015 ako účasť na pojednávaní. Za rok 2014 tak patrí právnenému zástupcovi odmena 2x po 237,34 eura, spolu 476,68 eura a 2x režijný paušál po 8,04 eura, spolu 16,08 eura, t. j. vo výške 490,76 eura, zvýšené o 20 % DPH, t. j. o 98,15 eura vo výške 588,91 eura. Trovy právneho zastúpenia za rok 2015 - jeden úkon 237,34 eura a režijný paušál 8,39 eura, spolu 245,73 eura, zvýšené o 20 % DPH, t. j. o 49,15 eura, spolu 294,88 eura. Ďalej súd priznal právnym zástupcom vyčíslené a uplatnené cestovné výdavky za účasť na pojednávaní dňa 27. 03. 2015 vo výške 107,92 eura a náhradu za stratu času špecifikovanú právnym zástupcom vo výške 134,21 eura. Celkom trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 1 125,92 eura (588,91+294,88+134,21+107,92), spolu so súdnym poplatkom vo výške 436,- eur trovy konania predstavujú sumu 1 561,92 eura. Navrhovateľ si v konaní uplatnil zaplatenie sumy 7 267,88 eura, priznané mu bolo 6 024,69 eura, čo predstavuje úspešnosť navrhovateľa 82,89 % a úspešnosť odporkyne 17,11 %, takže celková pomerná úspešnosť navrhovateľa je 65,78 % (82,89 - 17,11). Navrhovateľ si uplatnil a vyčíslil trovy konania a priznané súdom mu boli vo výške 1 561,92 eura a z toho z hľadiska pomernú úspešnosť 65,78 % mu patrí náhrada trov konania v celkovej výške 1 027,43 eura, z toho suma 286,80 eura predstavuje pomernú časť zaplateného súdneho poplatku a suma 740,63 eura predstavuje pomernú časť trov právneho zastúpenia.

Proti tomuto rozsudku v časti zamietnutia návrhu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že vyhovie návrhu navrhovateľa, resp. aby rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Zdôraznil, že úverová zmluva bola uzavretá dňa 29. 09. 2006, pričom v období do 31. 12. 2007 sa vzťahovali ust. § 52 - § 54 OZ len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku, v dôsledku čoho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 579f ods. 3 OZ. To znamená, že pokiaľ pred dňom 01. 01. 2008 bola uzavretá zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, tak ako v predmetnej veci, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 01. 01. 2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ust. § 52 - § 54 OZ. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 01. 01. 2008 sa spravujú ustanovenia OBZ bez ohľadu na povahu účastníkov. Vzhľadom k uvedenému teda mal súd aplikovať aj v prípade premlčania úpravu uvedenú v OBZ. Správnosť aplikácie ustanovení OBZ na vzťahy vzniknuté zo zmluvy o úvere potvrdil Najvyšší súd SR v rozhodnutí zo dňa 24. 03. 2015, sp. zn. 7MCdo 9/2014. Ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo

3/2011 zo dňa 28. 04. 2011, sp. zn. 6MCdo 4/2012 zo dňa 27. 03. 2013, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013 zo dňa 21. 11. 2013, sp. zn. 15Co/28/2013 zo dňa 30. 10. 2013, Krajského súdu v Trnave zo dňa 20. 02. 2014 sp. zn. 9Co/138/2013, zo dňa 05. 02. 2014 sp. zn. 11Co/456/2012, zo dňa 30. 04. 2014 sp. zn. 11Co/71/2013, Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. 09. 2014 sp. zn. 9Co/64/2013 a Krajského súdu v Žiline zo dňa 12. 09. 2013 sp. zn. 9Co/157/2013. S poukazom na uvedené má navrhovateľ za to, že mu vníkol nárok na úhradu uplatnených splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Ďalej poukázal na chybu v písaní a počítaní, pretože súd ako premlčané splátky posúdil splátky splatné počnúc od 21. 06. 2010 do 21. 05. 2011 v počte 13 a navrhovateľovi preto priznal splátky splatné od 21. 06. 2011 do 20. 09. 2016 v počte 63 po 95,63 eura, t. j. spolu 6 024,69 eura. počet splátok počnúc od 21. 06. 2010 do 21. 05. 2011 však nepredstavuje 13 splátok, ale len 12. vzhľadom k tomu mal súd navrhovateľovi priznať splátky splatné od 21. 06. 2011 do 20. 09. 2016 v počte 64 po 95,63 eura, t. j. spolu 6 120,32 eura. záverom si uplatnil trovy konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom aj odvolacom konaní, pričom trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania pozostávajú z jedného úkonu právnej služby vo výške 73,69 eura s DPH a režijného paušálu k úkonu právnej služby vo výške 10,07 eura s DPH, spolu 83,76 eura za podanie odvolania.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa svojim postupom v konaní dopustil procesného pochybenia, ktoré nemohol odvolací súd nechať bez povšimnutia, pretože zaťažil konanie vadou majúcou za následok odňatie možnosti odporcom konať pred súdom, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 221 ods. 1 písm. f) OSP významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania tie jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov (NS SR 5Cdo 126/2012).

Podľa § 1 OSP upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 2 OSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Odvolací súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že navrhovateľ sa podaným návrhom na začatie konania domáhal zaplatenia sumy 7 267,88 eura s príslušenstvom od odporkyne, titulom neuhradených platieb vyplývajúcich zo Zmluvy o úvere č. 263159945. Následne súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom, ktorým zaviazal povinnú zaplatiť navrhovateľovi sumu 6 024,69 eura, úrok z omeškania zo splátok za obdobie od 21. 06. 2011 do 21. 12. 2013 vo výške 306,09 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 6 024,69 eura od 22. 12. 2013 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 1 027,43 eura (pomerná časť súdneho poplatku vo výške 286,80 eura a trov právneho zastúpenia vo výške 740,63 eura), a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. navrhovateľovi bol rozsudok doručený dňa 14. 05. 2015 a odporkyni bol rozsudok doručený do spisu v zmysle vyššie uvedeného uznesenia dňa 27. 04. 2015. Následne rozsudok v jeho zamietajúcej časti napadol odvolaním navrhovateľ. Odvolanie bolo taktiež odporkyni doručené do spisu dňa 03. 06. 2015. Súd prvého stupňa pri výkone jednotlivých procesných úkonov v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozsudku zisťoval pobyt odporkyne, za účelom doručovania jej jednotlivých listín. Súd prvého stupňa žiadal Obec H., aby súdu oznámili, súdu či sa odporkyňa zdržiava na adrese H. XX a

zároveň, aby oznámili, meno priezvisko, dátum narodenia a presnú adresu pobytu manžela, rodičov, detí starších ako 18 rokov, súrodencov alebo iné blízke osoby odporkyne, ktoré by mohli byť ustanovené odporkyňou za opatrovníka. Obec H. oznámila na č. I. 61 spisu, že odporkyňa má trvalý pobyt v dome so súp. č. XX zrušený a jej adresa trvalého pobytu je P. H.. Zároveň Obec uviedla, že nesúhlasí, aby bola ustanovená za opatrovníka odporkyne. Ďalej súd šetрил pobyt odporkyne prostredníctvom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Topoľčanoch (č. I. 62 spisu) pričom zistil, že odporkyňa v Obci H. nebyva približne 7 rokov. Na č. I. 64 spisu sa nachádza odpoveď na lustráciu v Registri obyvateľov, ktorým bol šetřený pobyt manžela odporkyne R. B., nar. XX. XX. XXXX, z ktorého vyplýva, že jeho trvalý pobyt je taktiež Obec H.. Súd prvého stupňa následne uznesením č. k. 6C/259/2014-65 zo dňa 12. 01. 2015 rozhodol, že písomnosti určené odporkyňou M. B., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. sa budú doručovať uložením v súdnom spise sp. zn. 6C/259/2014 do právoplatného skončenia konania v zmysle § 48 ods. 4 OSP. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Medzi najzávažnejšie prípady odňatia možnosti konať pred súdom možno zaradiť situácie, keď súd rozhodoval bez nariadenia pojednávania a neboli na to splnené podmienky, ak účastníka na pojednávanie riadne nepredvolal alebo ak rozhodol bez toho, aby bola dodržaná zákonom ustanovená lehota na prípravu pojednávania.

Odvolačný súd konštatuje, že preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvého stupňa nedostatočne šetрил pobyt odporkyne, v dôsledku čoho jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Súd prvého stupňa dopytoval Obec H., žiadal prešetriť pobyt orgánom PZ SR v Topoľčanoch a taktiež lustroval pobyt odporkyne v Registri obyvateľov. Súd však nevyužil ďalšie možnosti, ktoré má k dispozícii na zistenie aktuálneho či už trvalého pobytu alebo prechodného pobytu odporkyne. Obsahom spisu nie sú žiadne listiny, ktoré by preukazovali šetrenie pobytu lustráciou prostredníctvom evidencie Sociálnej poisťovne (zistenie aktuálneho zamestnania), prostredníctvom evidencie Zboru väzenskej a justičnej stráže nezisťoval, či sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe, prostredníctvom katastra nehnuteľností, a pod. Súd prvého stupňa taktiež nezisťoval pobyt odporkyne u rodičov, ktorých identifikačné údaje mal k dispozícii z lustrácie v Registri obyvateľov. Vzhľadom k tejto skutočnosti považuje odvolací súd rozhodnutie súdu o dourčovaní písomností do spisu skôr, ako sú vyčerpané všetky možnosti zistenia pobytu odporkyne a zistenia možnosti ustanovenia opatrovníka v konaní, za predčasné.

Podľa § 29 ods. 2 OSP, pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine alebo ak je doručenie písomnosti v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Podľa § 29 ods. 6 OSP, za opatrovníka súd ustanoví osobu pôsobiacu v rodinnom, pracovnom, kultúrnom, prípadne v inom prostredí, ktoré je účastníkovi blízke. Súd môže za opatrovníka ustanoviť aj obec. Súd nemôže ustanoviť za opatrovníka zamestnanca súdu, ktorý prejednáva vec; to neplatí vo veciach, v ktorých hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 1 000 eur (ďalej len "drobné spory").

Podľa § 48 ods. 4 OSP, písomnosti možno doručovať aj elektronickými prostriedkami, ak o to účastník konania alebo jeho zástupca požiadá a oznámi adresu na zasielanie písomností elektronickými prostriedkami. Písomnosť súdu sa považuje za doručенú piaty deň od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal.

Predmetom ďalšieho konania bude opätovné šetrenie pobytu odporkyne s cieľom zistiť, kde sa v skutočnosti odporkyňa zdržiava a zabezpečenia možnosti riadneho doručovania písomnosti tejto účastníčke konania. Až následne po vyčerpaní všetkých možností súdu, prostredníctvom ktorých je možné zistiť pobyt účastníka konania, súd zväží aplikáciu ust. § 29 ods. 2 a 6 OSP, teda, že súd ustanoví odporkyňu opatrovníka v konaní, ktorý bude hájiť jej práva. Taktiež zdôrazňuje, že až v prípade, ak nebude možné v predmetnej veci ustanoviť odporkyňu opatrovníka v konaní je možné, aby súd aplikoval ust. § 48 ods. 4 OSP a rozhodol o doručovaní písomností ukladaním v spise.

Záverom odvolací súd poznamenáva, že rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 27. marca 2015, č. k. 6C/259/2014-78 nenadobudol právoplatnosť v časti uloženia povinnosti zaplatiť časť istiny s príslušenstvom a povinnosti zaplatiť trovy konania, pretože nenastali účinky riadneho doručenia rozsudku odporkyňu, v dôsledku čoho je konanie zaťažené takou vadou, ktorá má za následok zrušenie rozhodnutia v celom rozsahu.

Povinnosťou súdu prvého stupňa po odstránení vytknutých nedostatkov bude opätovne vo veci rozhodnúť, prihliadnuc na argumenty uvedené v odvolaní a riadne doručiť rozsudok všetkým účastníkom konania. Záverom odvolací súd poznamenáva, že súd prvého stupňa je v ďalšom konaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle § 226 OSP.

Poukazujúc na uvedené možno konštatovať, že súd prvého stupňa nedostatočne šetril pobyt odporkyne. S poukazom na vytknutý nedostatok v procesnom postupe súdu prvého stupňa je konanie zaťažené takou vadou, ktorá má za následok odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom, v dôsledku čoho musel odvolací súd postupovať procesným postupom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 tohto ustanovenia OSP a rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.